

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

อัตราการจับและชนิดสัตว์น้ำของกลุ่มปลาเปิดโดยเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ บริเวณ
จังหวัดชุมพร ปี 2551

CATCH RATE AND SPECIES COMPOSITION OF TRASH FISH BY OTTER
BOARD TRAWLS AREA CHUMPHON PROVINCE IN 2008

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

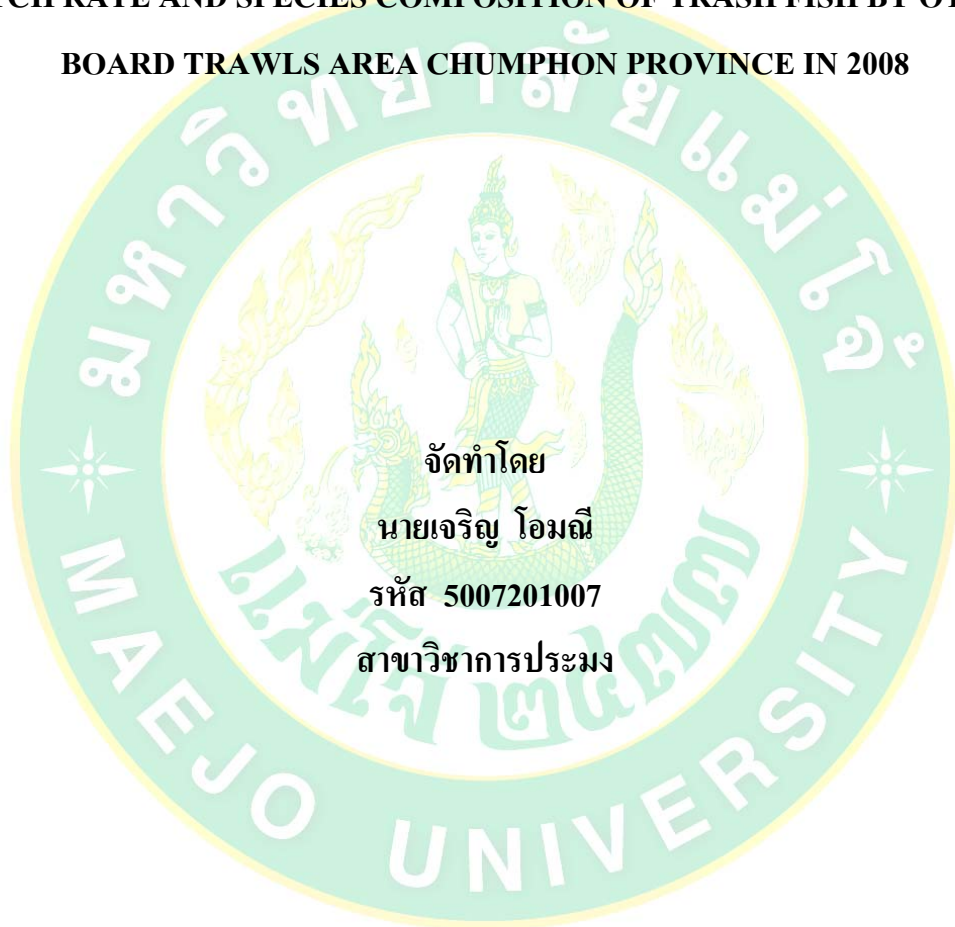
ปีการศึกษา 2552

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

อัตราการจับและชนิดสัตว์น้ำของกลุ่มปลาเปิดโดยเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ บริเวณ
จังหวัดชุมพร ปี 2551

CATCH RATE AND SPECIES COMPOSITION OF TRASH FISH BY OTTER
BOARD TRAWLS AREA CHUMPHON PROVINCE IN 2008

จัดทำโดย

นายเจริญ โอมณี

รหัส 5007201007

สาขาวิชาการประมง

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาการประมง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปีการศึกษา 2552

อัตราการจับและชนิดสัตว์น้ำของกลุ่มปลาเปิดโดยเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฆ่
บริเวณ จังหวัดชุมพร ปี 2551

CATCH RATE AND SPECIES COMPOSITION OF TRASH FISH BY
OTTER BOARD TRAWLS AREA CHUMPHON PROVINCE IN 2008

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....

(อาจารย์นาตาลี อาร์ ใจเย็น)

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อเรื่อง : อัตราการจับและชนิดสัตว์น้ำของกลุ่มปลาเปิดโดยเครื่องมืออวนลาก
แผ่นตะเฒ่บริเวณ จังหวัดชุมพร ปี 2551
CATCH RATE AND SPECIES COMPOSITION OF TRASH FISH BY
OTTER BOARD TRAWLS AREA CHUMPHON PROVINCE IN 2008

ชื่อผู้เขียน : นายเจริญ โอมณี
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการประมง(การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์นาคาลี อาร์ ใจเย็น

บทคัดย่อ

การศึกษาอัตราการจับและชนิดสัตว์น้ำของกลุ่มปลาเปิด โดยเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ บริเวณจังหวัดชุมพร ปี 2551 เพื่อศึกษาอัตราการจับสัตว์น้ำ และชนิดสัตว์น้ำจากเครื่องมืออวนลาก แผ่นตะเฒ่ ในเขตมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ บริเวณจังหวัดชุมพร ปี 2551 ทำการสำรวจ โดยเก็บข้อมูลจากชาวประมงที่นำสัตว์น้ำขึ้นมาจำหน่ายด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และจดบันทึกปริมาณ สัตว์น้ำจากเจ้าของแพปลา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาอัตราการจับคิดเป็นกิโลกรัมต่อชั่วโมง และ แยกชนิดสัตว์น้ำของกลุ่มปลาเปิด เพื่อหาอัตราส่วนเป็นร้อยละ พบว่าอัตราการจับปลาเปิดเฉลี่ย เท่ากับ 15.83 กิโลกรัมต่อชั่วโมง และองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำระหว่างลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ และ ปลาเปิดแท้เท่ากับร้อยละ 42.38 และ 57.62

คำสำคัญ : เครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่, อัตราการจับ, องค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำปลาเปิด

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์นาตาลี อาร์ ใจเย็น ซึ่งได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษให้แก่ข้าพเจ้า และได้ให้คำแนะนำในการรวบรวมข้อมูล แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงาน และช่วยตรวจสอบแก้ไขจนกระทั่งสำเร็จออกมาเป็นรูปเล่มปัญหาพิเศษอย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์วีรชัย เพชรสุทธิ ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำในการเขียนรายงานด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณนักวิชาการและเจ้าหน้าที่กลุ่มงานสำรวจและวิเคราะห์สภาวะทรัพยากรและการประมงทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และผู้ประกอบกิจการแพปลา ใต้เรือและเพื่อนๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระบิดา มารดา ที่ได้สนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียน และขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาในการศึกษา

เจริญ โอมณี
กันยายน 2552

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	
สารบัญ	(ก)
สารบัญภาพ	(ข)
สารบัญตาราง	(ค)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ตรวจสอบเอกสาร	3
แนวคิดทฤษฎี	3
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการ	7
อุปกรณ์	7
วิธีดำเนินการ	7
เวลาและสถานที่	8
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	9
ผลการศึกษา	9
วิจารณ์ผลการศึกษา	15
สรุปผลการศึกษา	17
บรรณานุกรม	18
ภาคผนวก ก	19
ภาคผนวก ข	25
ตารางภาคผนวก	27
ประวัติผู้วิจัย	32

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 เครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่	4
2 กลุ่มปลาเบ็ดเท้ (A) ปลาลิ้นหมา (B) กลุ่มปลาเป็น (C) ปู (D) ปลาบู่	9
3 กลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ (A) ปลาเบ็ดที่ลุ่มตัวอย่าง (B) กลุ่มกุ้ง (C) ปลาดาวหวาน (D) ปลาทรายแดง	10
4 ปริมาณองค์ประกอบของปลาเบ็ดในแต่ละเดือน	13
5 องค์ประกอบปลาเบ็ดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551	13
6 อัตราการจับปลาเบ็ด (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)	14

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แผนการดำเนินงาน	8
2 ปริมาณปลาเปิดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551	11
3 ปริมาณปลาเปิดแท้และกลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ จากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551	12
4 อัตราการจับปลาเปิด (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)	14
ตารางผนวก	
1 อัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ย(กก./ชม.) จากอวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551	28
2 ปริมาณการจับสัตว์น้ำและการลงแรงจากอวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551	28
3 องค์ประกอบปลาเปิดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551	29
4 เปรียบเทียบอัตราการจับปลาเปิด (กิโลกรัม/ชั่วโมง) จากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2541 และปี 2551	31
5 เปรียบเทียบองค์ประกอบปลาเปิด (คิดเป็นร้อยละ) จากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551 และปี 2541	31

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปลาเปิด เป็นทรัพยากรที่สำคัญทางการประมง โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมปลาป่น ซึ่งผลผลิตของปลาเปิดจะถูกนำไปผลิตเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ ปลาเปิดที่จับได้ส่วนมากมาจากเรืออวนลาก และหนึ่งในนั้นก็ยังมีเรืออวนลากแผ่นตะเฆ่รวมอยู่ด้วย และเรืออวนลากแผ่นตะเฆ่มีจำนวนมากที่สุดในบรรดาของเรืออวนลากทั้งหมด เรืออวนลากแผ่นตะเฆ่ เป็นเครื่องมือที่ใช้จับสัตว์น้ำชนิดที่อาศัยอยู่ที่บริเวณพื้นทะเล หรือเหนือพื้นทะเล ซึ่งมีทั้งชนิดที่อยู่รวมกันเป็นฝูง หรือแพร่กระจายเป็นบริเวณกว้าง ขณะทำการประมงสัตว์น้ำที่อยู่หน้าปากอวนจะถูกกวาดต้อนให้เข้าไปรวมกันที่ก้นอวน ซึ่งเป็นส่วนท้ายสุดของอวน ในการลากอวนจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ หรือวิธีการที่ช่วยให้ปากอวนกางหรือถ่างออก วิธีที่นิยมคือใช้แผ่นตะเฆ่ช่วยในการถ่างปากอวน

ปลาเปิดประกอบด้วยลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจขนาดเล็ก ซึ่งเมื่อโตเต็มวัยก็สามารถนำมาบริโภคได้ ส่วนปลาเปิดแท้เป็นสัตว์น้ำที่ไม่นิยมบริโภค ถึงแม้จะมีขนาดเทียบเท่ากับสัตว์น้ำเศรษฐกิจโดยทั่วไป โดยส่วนมากใช้ประโยชน์ทางด้านอาหารสัตว์ ปลาเปิดแท้ เช่นปลาแป้น ปลาอมไข่ ปลาแว้ว ปลาบู่จุด เป็นต้น เมื่อลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจถูกจับขึ้นมาเป็นจำนวนมากโอกาสที่จะได้เจริญเติบโตเป็นตัวเต็มวัยก็น้อยลงทำให้ปริมาณการจับสัตว์น้ำเศรษฐกิจลดลงตามไปด้วย เป็นการทำลายทรัพยากร และจังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดหนึ่งในเขตมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ตามประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีการประกาศได้

สัตว์น้ำที่จับได้ สัตว์น้ำส่วนที่จับได้จากอวนลากปลาส่วนใหญ่ ได้แก่ ปลาทุ ปลาฉิ่ง ปลาสิğun ปลาอินทรี ปลากู๊ด ปลากูเรอ ปลาทรายแดง ปลาปากคม ปลาตาหวาน ปูม้า ปลาเศรษฐกิจขนาดเล็กชนิดต่างๆ หมึกกล้วย และปลาเปิด อวนลากกึ่ง ส่วนใหญ่ได้ กุ้งหิน กุ้งทราย กุ้งดาและ กุ้งโอ๊ตัก กุ้งเหลืองหางฟ้า กุ้งแชบ๊วย กุ้งกุลาดำ ปลาเห็ดโคน ปลาหนวดถั้ว หมึกสาย หมึกกระดอง ปูม้า ปลาเปิด เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาอัตราการจับสัตว์น้ำจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่า ในเขตมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ บริเวณจังหวัดชุมพร ปี 2551
2. เพื่อศึกษากลุ่มชนิดสัตว์น้ำปลาเบ็ดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่า ในเขตมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ บริเวณจังหวัดชุมพร ปี 2551

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงอัตราการจับสัตว์น้ำของเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่า
2. ทราบถึงกลุ่มชนิดสัตว์น้ำปลาเบ็ดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่า
3. นำผลการศึกษาไปประกอบในการกำหนดมาตรการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ
4. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยของผู้ที่สนใจต่อไป

บทที่ 2

ตรวจเอกสาร

แนวคิดทฤษฎี

การศึกษาอัตราการจับและชนิดสัตว์น้ำของกลุ่มปลาเปิดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ บริเวณจังหวัดชุมพร ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย ปลาเปิด คือ ปลาที่ได้มาจากการทำประมงอวนลาก ปลาเบญจพรรณ ที่คัดแยกออกจากปลาที่สามารถขายได้ราคาดี ส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ไม่เหมาะสมที่คนจะนำไปรับประทาน ในสมัยก่อนนิยมนำเอาปลาพวกนี้ไปเลี้ยงเป็ด ดังนั้น จึงนิยมเรียกว่า “ปลาเปิด”

ปลาเปิดแบ่งได้ 2 ประเภท

1.1 ปลาเปิดที่เป็นลูกปลาเศรษฐกิจ เช่น ปลาทวายแดง ปลาปากคม ปลากะตัก ปลาทุ ปลาตั้ง ฯลฯ

1.2 ปลาเปิดที่เป็นปลาเปิดแท้ เช่น ปลาแป้น ปลาลิ้นหมา ปลาบู่ ปลาปีกเป่า ปลาวัว ฯลฯ

2. ความหมาย อวนลากแผ่นตะเฒ่ (Otter board trawls) หมายถึงอวนลากที่ใช้แผ่นตะเฒ่ช่วยถ่วงปากอวน อวนลากชนิดนี้เป็นอวนลากที่พบมากที่สุดในการลากอวนลากทั้งสามชนิด ใช้เรือลำเดียวโดยมีอุปกรณ์ช่วยถ่วงปากอวน เรียกว่า แผ่นตะเฒ่ (Otter board) จำนวน 1 คู่ ติดตั้งอยู่หน้าปีกอวน แผ่นตะเฒ่ส่วนใหญ่ทำด้วยไม้เนื้อแข็งเสริมเหล็ก รูปร่างคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านหนึ่งของแผ่นตะเฒ่มีซุงทำด้วยโซ่ หรือเหล็กเส้นขนาดใหญ่ สายซุงจะต่อเข้ากับสายลาก เมื่อทำการลากแผ่นตะเฒ่จะดันน้ำและเบนออก ทำให้ปีกและปากอวนถ่วงออกไปด้วย

เรืออวนลากแผ่นตะเฒ่ขนาดเล็กนิยมเรียกว่า อวนลากแคระ หรือ อวนลากกึ่ง มีอุปกรณ์เพิ่มเติมต่างกันเล็กน้อยตามความนิยมของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ เรือในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี - จังหวัดตราด และทะเลฝั่งอันดามัน ส่วนใหญ่มีคันทาง (Outtrigger) ทำด้วยไม้หรือท่อโลหะขนาด 4 - 5 นิ้ว ยาว 3- 5 เมตร หนึ่งคู่อยู่หน้าแก่งเรือสามารถหุบเข้ามาเก็บข้างเรือได้ ปลายก้นมีห่วงโลหะสำหรับร้อยสายลาก แต่เรืออวนลากขนาดเล็กในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราชลงไปถึงจังหวัดนราธิวาสและเรือขนาดใหญ่กว่า 18 เมตร ในจังหวัดต่างๆ จะไม่นิยมติดตั้งคันทางหน้าแก่ง จำนวนคนในเรือ 2 - 20 คน ขึ้นอยู่กับขนาดเรือ

อวนลากแผ่นตะเฒ่ (Otter board trawls) หมายถึง อวนลากที่ใช้แผ่นตะเฒ่ช่วยถ่วงปากอวนรูปดุ้ง เครื่องมือชนิดนี้พบมากที่สุดในการลากเครื่องมือประเภทอวนลาก มีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่นอวน

ลากกึ่ง อวนลากแคะ บางคนเรียกว่าอวนลากคานถ่างซึ่งไม่ถูกต้อง มีทั้งเรือขนาดเล็กจนถึงเรือขนาดใหญ่ที่สุดซึ่งทำการประมงนอกน่านน้ำ บริเวณหน้าแก่งเรืออาจมีหรือไม่มีคานถ่างก็ได้ เครื่องมืออวนรูปถุงที่ใช้กับอวนลากชนิดนี้มีถึง 4 แบบ ซึ่งออกแบบและเรียกชื่อตามสัตว์น้ำ เป้าหมายหลัก ได้แก่ อวนลากปลา อวนลากกึ่ง อวนลากเคย และอวนลากแมงกะพรุน สำหรับอวนลากแมงกะพรุนนั้น ได้ดัดแปลงขนาดตาอวนก้นถุงของอวนลากปลาหรืออวนลากกึ่งที่ใช้อยู่ให้มีขนาดใหญ่ขึ้นรวมทั้งปรับปรุงส่วนอื่นๆ อีกเล็กน้อยก็สามารถใช้ลากแมงกะพรุนได้ ส่วนอวนลากปลา อวนลากกึ่ง และอวนลากเคย มีข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดคือ การเลือกขนาดตาอวนตามขนาดของชนิดสัตว์น้ำเป้าหมาย ในเรือขนาดเล็ก ต่ำกว่า 14 เมตร ส่วนใหญ่จะใช้อวนลากกึ่งเพียงอย่างเดียว เพราะกำลังแรงม้าของเรือไม่มากพอที่จะลากอวนลากปลาซึ่งต้องการความเร็วในขณะลากสูง เรือขนาดต่ำกว่า 14 เมตร บางอำเภอของจังหวัดนครศรีธรรมราช และสงขลาเปลี่ยนมาใช้อวนลากเคยแทนอวนลากกึ่ง 2 - 3 เดือน ส่วนเรืออวนลากแผ่นตะเฒ่าแถบจังหวัดระยองและจันทบุรีบางลำเปลี่ยนมาใช้อวนลากแมงกะพรุนแทนอวนลากกึ่งในช่วงแมงกะพรุนชุกชุมใกล้ฝั่งระยะ 2 - 3 เดือนเช่นกัน ส่วนเรือขนาดเกินกว่า 14 เมตรขึ้นไป ในหลายจังหวัดส่วนใหญ่จะใช้อวนลากปลาควบคู่กับอวนลากกึ่งสลับกันในรอบวัน แต่ก็ขึ้นอยู่กับแหล่งประมงด้วยว่ามีกึ่งชุกชุมหรือไม่ ถ้ามีกึ่งไม่มากพอจะใช้อวนลากปลาเพียงอย่างเดียว (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2543)

3. วิธีการทำการประมง อวนลากแผ่นตะเฒ่าทุกชนิดมีวิธีปล่อยอวน และกู้อวนคล้ายกัน กล่าวคือให้เรือเดินหน้าช้าๆ ส่วนที่เป็นก้นถุงจะถูกปล่อยลงน้ำก่อน ตามด้วยส่วนต่างๆ ของตัวอวน และตามด้วยแผ่นตะเฒ่าและสายลาก ตามลำดับ เมื่อแผ่นตะเฒ่าลงน้ำแล้วจะเร่งความเร็วเรือเพิ่มขึ้นจนแผ่นตะเฒ่าเริ่มตื้นน้ำและเบนออกเต็มที จากนั้นทยอยปล่อยสายลากต่อไป โดยพยายามรักษาให้ระยะของสายลากทั้งสองที่ลงน้ำเท่ากัน จนกระทั่งแผ่นตะเฒ่าสัมผัสพื้นทะเล สายลากจะถูกปล่อยลงน้ำอีกเล็กน้อยจนได้ระยะที่ต้องการหรือประมาณ 5 - 10 เท่าของความลึกน้ำ ยกเว้นอวนลากแมงกะพรุนจะปล่อยสายลากสั้นกว่าการลากกึ่งหรือปลา เสร็จแล้วดึงสายลากทั้งสองเส้นไว้กับเรือทำการลากจนกว่าจะถึงเวลากู้อวน วิธีกู้อวน เริ่มจากถ่วงสายลากขึ้นมาก่อนตามด้วยแผ่นตะเฒ่าและเก็บแผ่นตะเฒ่าไว้ท้ายเรือ จากนั้นกู้อวนต่อจนกระทั่งสามารถนำก้นถุงขึ้นมาบนเรือได้ เทสัตว์น้ำออกทางปลายสุดก้นถุงแล้วเตรียมอวนเพื่อทำการลากใหม่ต่อไป สำหรับเวลาทำการประมงและแหล่งทำการประมงของอวนลากแผ่นตะเฒ่า

ภาพที่ 1 เครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ (คู่มือชาวประมงทะเล หน้า 23)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาศัตรูสัตว์น้ำบริเวณอ่าวไทยตอนบน ด้วยเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ในเวลากลางวัน ดำเนินการสำรวจในปี 2542 เดือนเว้นเดือน ท้องที่จังหวัดชลบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ โดยเรือประมง 2 และเรือประมง 4 มีอัตราการจับเฉลี่ย 12.46 กิโลกรัมต่อชั่วโมง คิดเป็นความหนาแน่นของประชากร 115.01 กิโลกรัมต่อตารางกิโลเมตร โดยมีอัตราการจับแยกตามรายกลุ่มของสัตว์น้ำเป็นกิโลกรัมต่อชั่วโมงดังนี้ ปลาหมึก 5.89 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ปลาหน้าดิน 3.20 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ปลาเป็ด 2.27 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ปลาผิวน้ำ 0.69 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ปู 0.17 กิโลกรัมต่อชั่วโมง หอยเชลล์ 0.17 กิโลกรัมต่อชั่วโมง สัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ 0.06 กิโลกรัมต่อชั่วโมง และกุ้งทะเล 0.01 (กิโลกรัมต่อชั่วโมง (ฐากุล, 2545)

จากการสำรวจสุ่มตัวอย่างสัตว์น้ำของเรืออวนลากขนาดเล็กที่นำสัตว์น้ำมาที่ท่าเทียบเรือจังหวัดสงขลา ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-ธันวาคม 2541 และระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม 2542 ในปี 2541 พบว่าอัตราการจับเฉลี่ยของสัตว์น้ำทั้งหมดตลอดปีมีค่าเท่ากับ 25.54 กก./ชม. โดยใน

เดือนมิถุนายนมีค่าสูงสุดเท่ากับ 41.76 กก./ชม. และต่ำสุดในเดือนตุลาคมเท่ากับ 15.77 กก./ชม. องค์กรประกอบสัตว์น้ำที่จับได้ประกอบด้วย กลุ่มปลาเป็ดร้อยละ 38.33 และกลุ่มสัตว์น้ำเศรษฐกิจร้อยละ 61.67 ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มกุ้งใหญ่ร้อยละ 2.86 กลุ่มกุ้งฝอยร้อยละ 41.46 กลุ่มปลาหน้าดินร้อยละ 11.52 กลุ่มปลาผิวน้ำร้อยละ 0.39 กลุ่มหมึกร้อยละ 4.50 และกลุ่มปูร้อยละ 0.94 และในปี 2542 พบว่าอัตราการจับเฉลี่ยของสัตว์น้ำทั้งหมดตลอดปีมีค่าเท่ากับ 25.91 กก./ชม. โดยในเดือนมิถุนายนมีค่าสูงสุดเท่ากับ 36.99 กก./ชม. และต่ำสุดในเดือนมกราคมเท่ากับ 18.47 กก./ชม. องค์กรประกอบสัตว์น้ำที่จับได้ประกอบด้วย กลุ่มปลาเป็ดร้อยละ 30.92 และกลุ่มสัตว์น้ำเศรษฐกิจร้อยละ 69.08 ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มกุ้งใหญ่ร้อยละ 1.43 กลุ่มกุ้งฝอยร้อยละ 49.44 กลุ่มปลาหน้าดินร้อยละ 10.80 กลุ่มปลาผิวน้ำร้อยละ 0.62 กลุ่มหมึกร้อยละ 5.83 และกลุ่มปูร้อยละ 0.96 (ภักจุฑา, 2547)

อัตราการจับสัตว์น้ำรวมในปี 2545 ลดลงจากปี 2540 เท่ากับ 1.827 กก./ชม. โดยที่อัตราการจับกุ้งซึ่งเป็นสัตว์น้ำเป้าหมายหลักกลับมีผลจับเพิ่มขึ้น โดยในปี 2545 เพิ่มขึ้นจากปี 2540 เท่ากับ 1.178 กก./ชม. และปลาเป็ดอัตราการจับลดลง 2.177 กก./ชม. โดยที่ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจจับได้ลดลง 1.013 กก./ชม. และปลาเป็ดที่จับได้ลดลง 1.164 กก./ชม. (รัตนาวลี, 2548)

จากการศึกษาอัตราการจับ องค์กรประกอบชนิดและขนาดของปลาเป็ด โดยเครื่องมือประมงพาณิชย์ในอ่าวไทย บริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ปี 2535-2536 ในเรืออวนลากเดี่ยวขนาดต่ำกว่า 14 เมตร ในแหล่งประมงเขต II และ III มีอัตราการจับเท่ากับ 10.25 และ 19.25 กก./ชม. ตามลำดับ มีองค์ประกอบชนิด ปลาเป็ดแท้ 60% และลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจขนาดเล็ก 40% ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจขนาดเล็กที่สำคัญได้แก่ ปลาข้างเหยียบ ปลาทรายขาว, ปลาทรายแดง, ปลาปากคม, ปลาสีกุนข้างเหลือง, ปลาสีกุนสะตือขอ, ปลาลิ้นหมา ฯลฯ (สุภัทร, 2538)

การประมงอวนลากในเขตจังหวัดสตูลปี 2543-2545 ส่วนใหญ่ประกอบด้วยอวนลากแคะ และอวนลากคู่ โดยอวนลากแคะ มีอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ย เท่ากับ 13.52 24.57 และ 21.62 กก./ชม. ตามลำดับ องค์กรประกอบชนิดสัตว์น้ำประกอบด้วย สัตว์น้ำเศรษฐกิจ และปลาเป็ด สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มกุ้ง ชนิดที่พบมากที่สุดคือ กุ้งหัวมัน (*Metapenaeus lysianassa*) กุ้งตกกระ (*Metapenaeopsis stridulans*) และกุ้งปล้อง (*Parapenaeopsis hardwickii*) กลุ่มสัตว์น้ำที่พบรองลงมา คือ กลุ่มปลาหมึก ชนิดที่พบมากที่สุดคือ หมึกกล้วย (*Loligo spp.*) และหมึกกระดอง (*Sepia spp.*) โดยอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยของอวนลากแคะ ช่วงฤดูลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ สูงกว่าช่วงฤดูลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในทุกปี แต่เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่าอัตราการจับสัตว์น้ำระหว่างช่วงฤดูกาลไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P>0.05$) สำหรับอวนลากคู่มี

อัตราการจับ เท่ากับ 144.77 193.43 และ 157.71 กก./ชม. ตามลำดับ ประกอบด้วยปลาเปิดมากกว่า สัตว์น้ำเศรษฐกิจ สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่พบบ่อย คือ กลุ่มปลาหน้าดิน รองลงมาเป็นกลุ่มปลาผิวน้ำ และ กลุ่มปลาหมึกโดยชนิดปลาหน้าดินที่พบบ่อย คือ ปลาจวด (Sciaenidae) ปลาปากคม (Saurida spp.) และปลาทรายแดง (Nemipterus spp.) ชนิดปลาหมึกที่พบบ่อย คือ หมึกกล้วย และหมึกกระดอง สำหรับกลุ่มปลาเปิด พบว่าประกอบด้วยลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจในสัดส่วนที่มากกว่าปลาเปิดอย่าง ชัดเจน ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่พบบ่อย คือ ลูกปลาผิวน้ำ โดยอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยของอวนลากคู่ ช่วงฤดูลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้สูงกว่าช่วงฤดูลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในทุกปี แต่เมื่อ ทดสอบอัตราการจับระหว่างช่วงฤดูลมมรสุมทางสถิติ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($P>0.05$)

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

อุปกรณ์

1. แบบสอบถาม
2. อุปกรณ์ในการชั่งวัดขนาดตัวอย่าง เช่นกระดวยวัดขนาดตัวอย่างสัตว์น้ำ เครื่องชั่ง ตะกร้า ฝ้ายาง ถังน้ำ
3. กล้องถ่ายรูป
4. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผล

วิธีการดำเนินงาน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเรืออวนลากแผ่นตะเฆ่ที่นำสัตว์น้ำมาขึ้นท่าเพื่อจำหน่ายที่บริเวณสะพานปลาจังหวัดชุมพร โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ใช้แบบสอบถามสอบถามชาวประมงเกี่ยวกับการลงแรงประมง จำนวนวันที่ทำการประมง แห่ลงทำการประมง จำนวนครั้งที่ลงอวนในแต่ละวัน จำนวนชั่วโมงการลงอวน ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ต่อเที่ยว

1.2 ทำการสุ่มตัวอย่างสัตว์น้ำ โดยแบ่งกลุ่มสัตว์น้ำเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือกลุ่มสัตว์น้ำเศรษฐกิจ และกลุ่มปลาเบ็ด ซึ่งในกลุ่มสัตว์น้ำทั้ง 2 กลุ่ม จะนำมาทำการคัดแยกชนิดพร้อมทั้งวัดขนาดความยาว และชั่งน้ำหนัก

1.3 รวบรวมข้อมูลผลการจับสัตว์น้ำทั้งหมด โดยการจดน้ำหนักปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้จากสมุดบัญชีรับซื้อสัตว์น้ำของเจ้าของกิจการแปปลา

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์อัตราการจับปลาเบ็ด (CPUE) คำนวณได้จากปริมาณปลาเบ็ดที่จับได้ทั้งหมด คิดเป็นน้ำหนัก (กิโลกรัม) ต่อจำนวนการลงแรงคิดเป็นชั่วโมงที่ใช้ในการลากอวน ในแต่ละเดือน กำหนดให้มีหน่วยเป็น กิโลกรัมต่อชั่วโมง โดยใช้สูตร

$$\text{อัตราการจับ (CPUE)} = \frac{\text{ผลรวมน้ำหนักปลาเบ็ดทั้งหมด (กก.)}}{\text{ผลรวมการลงแรงงานประมง (ชม.)}}$$

บทที่ 4
ผลการวิจัยและวิจารณ์

ผลการศึกษา

การเก็บตัวอย่างจำนวนเรือประมงอวนลากแผ่นตะเฒ่ ที่นำสัตว์น้ำมาขึ้นท่า บริเวณท่าเทียบเรือสะพานปลาชุมพร โดยใช้แบบสอบถามชาวประมงและสุ่มตัวอย่างกลุ่มปลาเปิดพร้อมชั่งน้ำหนักซึ่งได้ผลดังนี้

1. แหล่งทำการประมง

จากแบบสอบถามพบว่าเรือที่ใช้มีขนาดน้อยกว่า 14 เมตร ได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 77 ตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์กลุ่มปลาเปิด โดยแหล่งทำการประมง แหล่งทำการประมงบริเวณหมู่เกาะง่าม เกาะเสม็ด เกาะตังกวย เกาะจรเข้ม เกาะลังกาจิว เกาะมาตรา เกาะแรด เกาะทะลุและหัวจำเริญ ที่ระดับน้ำลึกประมาณ 10-35 เมตร

2. ชนิดของปลาเปิด

กลุ่มปลาเปิดพบว่าประกอบด้วยปลาเปิดแท้คือ ปลาเป็น ปลาลิ้นหมา ปลานูปลากปักเป้าลายปลาวัว ปูแมงมุม และกลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ ได้แก่ ปลาหมึก กลุ่มกุ้ง ปลาทรายแดง และปลาตาหวาน ดังภาพที่ 1 และ 2

(A)

(B)

(C)

(D)

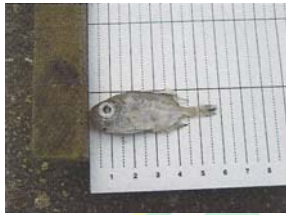
ภาพที่ 2 กลุ่มปลาเปิดแท้ (A) ปลาลิ้นหมา (B) กลุ่มปลาเป็น (C) ปู (D) ปลานู

(A)

(B)

(C)

(D)

ภาพที่ 3 กลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ (A) ปลาเบ็ดที่สุ่มตัวอย่าง (B) กลุ่มกุ้ง (C) ปลาดาวหวาน (D) ปลาทรายแดง

3. องค์ประกอบของกลุ่มปลาเบ็ด

กลุ่มปลาเบ็ดจากการสำรวจพบปริมาณของทั้งกลุ่มในเดือน มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน ตุลาคม และธันวาคม ดังตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มปลาเบ็ด มีการจับได้ 1,248, 149, 340, 703, 229, 546, 777, 851, 678, 2,753, 0 และ 876 กิโลกรัม ตามลำดับคิดเป็นร้อยละ 13.639, 1.628, 3.716, 7.683, 2.503, 5.967, 8.492, 9.301, 7.410, 30.087, 0 และ 9.574 ตามลำดับ จากภาพที่ 3 พบว่าในเดือนตุลาคมเป็นเดือนที่มีการจับปลาเบ็ดมากที่สุดรองลงมาคือเดือนมกราคม

ตารางที่ 2 ปริมาณปลาเปิดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ปี 2551

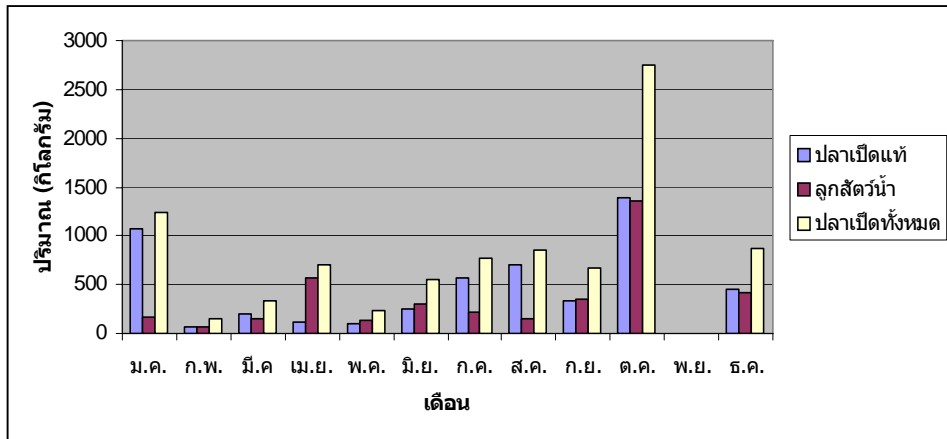
เดือน	ปริมาณปลาเปิด	
	กิโลกรัม	ร้อยละ
มกราคม	1,248	13.639
กุมภาพันธ์	149	1.628
มีนาคม	340	3.716
เมษายน	703	7.683
พฤษภาคม	229	2.503
มิถุนายน	546	5.967
กรกฎาคม	777	8.492
สิงหาคม	851	9.301
กันยายน	678	7.410
ตุลาคม	2,753	30.087
พฤศจิกายน	0	0
ธันวาคม	876	9.574
รวม	9,150	100

เมื่อวิเคราะห์ห้กลุ่มปลาเปิดพบว่าประกอบด้วยปลาเปิดแท้และกลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจจากการจับทั้งหมดดังตารางที่ 3 โดยกลุ่มปลาเปิดแท้ เป็น 1080.16, 73.65, 194.11, 125.06, 99.26, 244.04, 566.01, 708.06, 333.10, 1393.94, 0 และ 455 กิโลกรัมตามลำดับ กลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ เป็น 164.84, 75.35, 145.89, 577.94, 129.74, 301.96, 210.99, 142.94, 344.9, 1359.06, 0 และ 420.76 กิโลกรัมตามลำดับ คิดเป็นร้อยละในกลุ่มปลาเปิดในแต่ละเดือนพบว่า ปลาเปิดแท้เป็น 86.55, 49.43, 57.09, 17.79, 43.35, 44.70, 72.85, 83.20, 49.13, 50.63, 0 และ 51.97 ตามลำดับ ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ เป็น 13.45, 50.57, 42.91, 82.21, 56.65, 27.15, 16.80, 50.87, 49.37, 0 และ 48.03 ตามลำดับ จากภาพที่ 3 พบว่าเดือนที่มีการจับปลาเปิดแท้มากที่สุดคือเดือนตุลาคมรองลงมาเดือนมกราคม

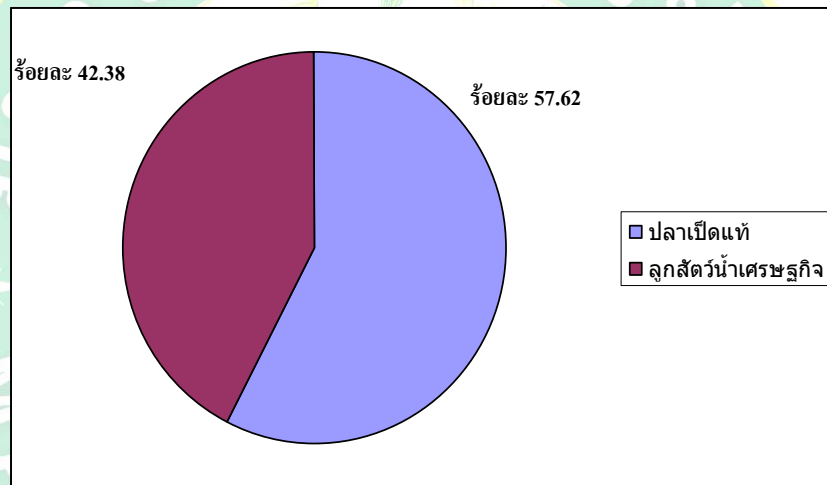
ส่วนเดือนที่มีการจับลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจมากที่สุดคือ เดือนตุลาคม รองลงมาคือเดือนเมษายน องค์ประกอบผลจับสัตว์น้ำเฉลี่ยในปี 2551 ระหว่างปลาเปิดแท้และลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจเป็นร้อยละ 57.62 และ 42.38 ตามลำดับ(ดังภาพที่ 4)

ตารางที่ 3 ปริมาณปลาเป็ดแห้งและกลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ จากเครื่องมืออวนลากแผ่น
ตะเฒ่ ปี 2551

เดือน	ปริมาณ (กิโลกรัม)		ปริมาณ(ร้อยละ)	
	ปลาเป็ดแห้ง	ลูกสัตว์น้ำ เศรษฐกิจ	ปลาเป็ดแห้ง	ลูกสัตว์น้ำ เศรษฐกิจ
มกราคม	1,080	167.84	86.55	13.45
กุมภาพันธ์	86.55	13.45	49.43	50.57
มีนาคม	194.11	145.89	57.09	42.91
เมษายน	125.06	577.94	17.79	82.21
พฤษภาคม	99.29	129.75	43.35	56.65
มิถุนายน	244.04	301.96	44.70	55.30
กรกฎาคม	566.01	210.99	72.85	27.15
สิงหาคม	708.06	142.94	83.20	16.80
กันยายน	333.10	344.90	49.13	50.87
ตุลาคม	1,393.94	1,359.06	50.63	49.37
พฤศจิกายน	0	0	0	0
ธันวาคม	455.24	420.76	51.97	48.03
รวม	479	352.49	57.62	42.38

ภาพที่ 4 ปริมาณองค์ประกอบของปลาเบ็ดในแต่ละเดือน

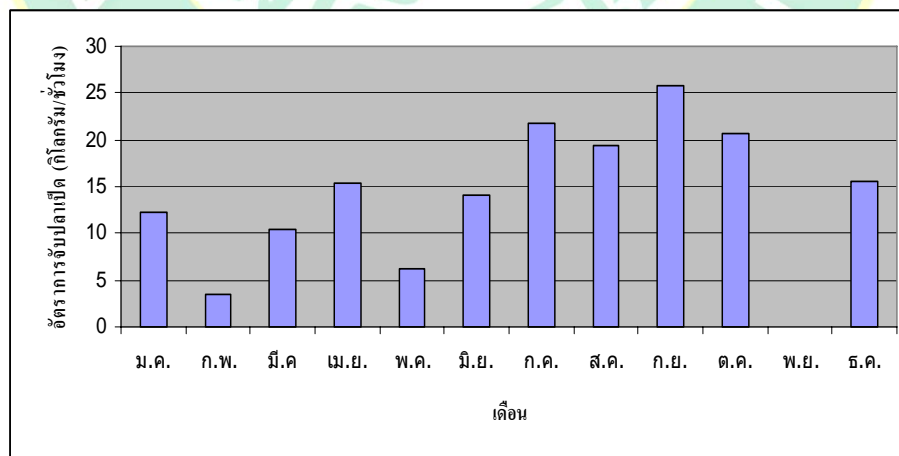
ภาพที่ 5 องค์ประกอบปลาเบ็ดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551

4. อัตราการจับปลาเบ็ด

จากตารางที่ 4 และภาพที่ 6 พบว่าอัตราการจับปลาเบ็ด ในเดือน มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน และ ธันวาคม มีอัตราการจับเท่ากับ 12.34, 3.53, 10.43, 15.29, 6.19, 14.00, 21.71, 19.38, 25.74, 20.71, 0.00 และ 15.50 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ตามลำดับ ซึ่งในเดือนกันยายน มีอัตราการจับสูงสุดเท่ากับ 25.74 กิโลกรัมต่อชั่วโมง

ตารางที่ 4 อัตราการจับปลาเปิด (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)

เดือน	อัตราการจับปลาเปิด (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)
มกราคม	12.34
กุมภาพันธ์	3.53
มีนาคม	10.43
เมษายน	15.29
พฤษภาคม	6.19
มิถุนายน	14.00
กรกฎาคม	21.71
สิงหาคม	19.38
กันยายน	25.74
ตุลาคม	20.71
พฤศจิกายน	0.00
ธันวาคม	15.50

ภาพที่ 6 อัตราการจับปลาเปิด (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)

วิจารณ์ผลการศึกษา

จากการศึกษาอัตราการจับและชนิดของกลุ่มปลาเปิด ที่ได้จากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเข้ ขนาดความยาวเรื่อน้อยกว่า 14 เมตร ตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม 2551 ทำการประมงบริเวณพื้นที่เกาะง่าม เกาะดงกวย เกาะเสม็ด เกาะจร๊ะเข้ เกาะลังกาจิว เกาะมาตรา เกาะทะเล ห้วยเขา ประจําเพียงและเกาะแรด ซึ่งเป็นพื้นที่ประกาศเขตอนุรักษ์กำหนดห้ามใช้เครื่องมือบางชนิดทำการประมงในฤดูปลาที่มีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวในวัยอ่อนในที่จับสัตว์น้ำเขตจังหวัดชุมพร โดยกำหนดห้ามตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม ของทุกปี

จากการศึกษาพบว่าปริมาณการจับปลาเปิดทั้งหมดในปี 2551 พบว่ามีทั้งหมด 9,150 กิโลกรัม เมื่อทำการเปรียบเทียบกับงานของ จิราภรณ์ (2551) พบว่า กลุ่มสัตว์น้ำเศรษฐกิจในปีเดียวกันมีประมาณ 8,932 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละพบว่า กลุ่มปลาเปิด 50.59 และ สัตว์น้ำเศรษฐกิจเป็น 49.41 แสดงให้เห็นว่าการใช้เครื่องมือชนิดนี้จะจับกลุ่มปลาเปิดได้มากกว่าสัตว์น้ำเศรษฐกิจ เนื่องจากลักษณะของเครื่องมือชนิดนี้มี ขนาดตาอวนที่ก้นถุงมีขนาดเล็กทำให้ ปริมาณสัตว์น้ำกลุ่มปลาเปิดกลุ่มสัตว์น้ำขนาดเล็กขนาดเล็กไม่สามารถ รอดขนาดตาอวนได้

อัตราการจับและองค์ประกอบชนิดของปลาเปิดที่จับได้ แบ่งเป็นกลุ่มปลาเปิดแท้ ได้แก่ ปลาแป้น, ปลาลิ้นหมา, ปลานู, ปลาปักเป้าลาย, ปลาวัว, นูแมงมุม มีอัตราการจับเฉลี่ยทั้งปี คิดเป็นร้อยละ 52.62 และกลุ่มลูกปลาเศรษฐกิจ ได้แก่ ปลาผิวน้ำ ปลาหน้าดิน สัตว์น้ำอื่นๆอัตราการจับเฉลี่ยทั้งปี คิดเป็นร้อยละ 42.38 เมื่อเปรียบเทียบกับคณิต (2549) รายงานว่ามีอัตราการจับปลาเปิดแท้คิดเป็นร้อยละ 85.62 และอัตราการจับลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ 14.38 นั้น กลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจมีอัตราการจับในปี 2551 เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะเดือนเมษายน มีอัตราการจับลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ 82.21 และปลาเปิดแท้ร้อยละ 17.19 ซึ่งอาจเนื่องมาจากช่วงดังกล่าวอยู่ในระหว่างประกาศเขตอนุรักษ์ ทำให้เรือชนิดอื่นไม่สามารถทำการประมงได้ และเป็นช่วงที่สัตว์น้ำเศรษฐกิจวางไข่ และเลี้ยงตัวในวัยอ่อน จึงทำให้จับลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจในช่วงดังกล่าวได้เพิ่มขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการจับปลาเปิดในปี 2551 กับผลการสำรวจปี 2541 (คณิต 2549) โดยแบ่งช่วงระยะเวลาในการทำการประมงเป็น 3 ช่วง คือ กำหนดเดือนมกราคม เป็นช่วงก่อนห้ามทำการประมง กำหนดเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงห้ามทำการประมง กำหนดตั้งแต่เดือนมิถุนายน เป็นช่วงที่อนุญาตให้เครื่องมือต่างๆ ทำการประมงได้ตามปกติ

พบว่า ทั้ง 3 ช่วง อัตราการจับปลาเปิดในปี 2551 ลดลงต่ำกว่าปี 2541 (ตารางผนวกที่ 4) และอัตราการจับปลาเปิดรวม ช่วงก่อนห้ามทำการประมงระหว่างห้ามทำการประมงและช่วง

อนุญาตให้ทำการประมง ไม่มีความแตกต่างอย่างเป็นนัยสำคัญ แต่พบว่าอัตราส่วนระหว่างปลาเปิด
แท้และลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจในปี 2551 ช่วงห้ามทำการประมงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคมมี
สัดส่วนลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นกว่าปี 2541 อย่างเห็นได้ชัด (ตารางผนวกที่ 5)

จากผลการศึกษาดังกล่าวนั้นเห็นได้ว่าสัดส่วนระหว่างปลาเปิดแท้และลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
มีการเปลี่ยนแปลงโดยกลุ่มลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจมีสัดส่วนถูกจับเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะ
ในช่วงมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่
24 มกราคม 2550 ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ได้ว่าการนำมาตราดังกล่าวมาบังคับใช้กับเครื่องมืออวนลากแต่
ละประเภทและเครื่องมือประมงชนิดอื่นๆส่งผลให้ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจขนาดเล็กเพิ่มจำนวนสูงขึ้น
ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ที่ต้องการให้สัตว์น้ำได้มีโอกาสผสม
พันธุ์ วางไข่ และเจริญวัย เป็นพ่อแม่พันธุ์ต่อไป นอกจากนี้แล้วควรที่จะมีการติดตามสถานะการทำ
ประมงของเครื่องมืออวนลากอย่างต่อเนื่องเพราะเหตุที่ว่ามีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบชนิดสัตว์
น้ำและปริมาณการจับอยู่เสมอเพื่อที่จะได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงกฎข้อบังคับและระเบียบให้
เหมาะสมทันกับสถานะการประมงต่อไป

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

เครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฆ่ ขนาดน้อยกว่า 14 เมตร ที่ทำการประมงบริเวณจังหวัดชุมพร ปี 2551 จากการศึกษาพบว่าแหล่งทำการประมงอยู่บริเวณเกาะง่าม เกาะตังกวย เกาะเสม็ด เกาะจระเข้ เกาะลังกาจิว เกาะแรด เกาะทะเล และหัวจำเหรียง ที่ระดับความลึกประมาณ 10-35 เมตร องค์กรประกอบชนิดปลาเปิดแบ่งเป็นปลาเปิดแท้ (ปลาแป้น, ปลาลิ้นหมา, ปลานู๋ ปลาวัว ฯลฯ) มีอัตราการจับเฉลี่ยทั้งปีคิดเป็นร้อยละ 52.62 และลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 42.38 ซึ่งอัตราการจับสูงสุดของปลาเปิดแท้คือเดือนตุลาคม คิดเป็นร้อยละ 50.63 อัตราการจับปลาเปิดแท่น้อยที่สุดเดือน เมษายน คิดเป็นร้อยละ 17.79 และลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ มีอัตราการจับสูงสุดเดือน ตุลาคมเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 50.87 อัตราการจับลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจน้อยที่สุดเดือน มกราคม คิดเป็นร้อยละ 13.45

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาอัตราการจับและองค์ประกอบชนิดของสัตว์น้ำทั้งปลาเศรษฐกิจและปลาเปิดอย่างต่อเนื่องทุกๆปี เพื่อนำผลที่ได้มาศึกษาเปรียบเทียบและกำหนดมาตรการในการอนุรักษ์สัตว์น้ำต่อไป

บรรณานุกรม

- กำพล ลอยชื่น, อลงกรณ์ พูนพานิช และเพิ่มศักดิ์ เฝิงมาก. 2549. การประมงอวนลากในเขตจังหวัด
สตูล. เอกสารวิชาการฉบับที่ 2/2549. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลฝั่งอันดามัน, สำนักวิจัย
และพัฒนาประมงทะเล, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 50 หน้า.
- กรมประมง. 2540. คำนิยามและการจำแนกเครื่องมือประมงทะเลของไทย. กองประมงทะเล, กรม
ประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 198 หน้า.
- คณิต เชื้อพันธุ์. 2549. อัตราการจับและองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำจากเครื่องมืออวนลากในเขตมาตรการ
อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ปี 2541. เอกสาร
วิชาการฉบับที่ 23/2549. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนกลาง (ชุมพร),
สำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเล, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 34 หน้า.
- จิราภรณ์ รัตนพรหม. 2551. อัตราการจับและองค์ประกอบชนิดสัตว์น้ำจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฆ่
ในเขต มาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ บริเวณจังหวัดชุมพร ปี 2551. ปัญหาพิเศษคณะ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 44 หน้า
- ภักจุฑา เขมากรณ์. 2547. สถานะการประมงอวนลากขนาดเล็กบริเวณชายฝั่งจังหวัดสงขลา. เอกสาร
วิชาการฉบับที่ 3/2547. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง, สำนักวิจัยและ
พัฒนาประมงทะเล, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 34 หน้า.
- รัตนาวดี พูลสวัสดิ์. 2548. การศึกษาตัวชี้วัดทรัพยากรสัตว์น้ำดิน: กรณีศึกษาเรืออวนลากแผ่นตะเฆ่
ขนาดต่ำกว่า 14 เมตร อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. เอกสารวิชาการฉบับที่
20/2548. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนบน, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเล,
กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 39 หน้า.
- สุภัทร ศรีพันธ์ไพบูลย์. 2538. องค์ประกอบชนิด ขนาด และอัตราการจับของปลาเปิดโดยเครื่องมือ
ประมงอวนลากพาณิชย์ในอ่าวไทย ปี 2535-2538. รายงานวิชาการฉบับที่ 4/2538. กลุ่ม

บรรณานุกรม (ต่อ)

ประเมินสภาวะทรัพยากรและการประมง, ศูนย์พัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนบน, กอง
ประมงทะเล, กรมประมง. 31 หน้า.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางชนิดทำการประมงในฤดูปลาที่มีไข่ วางไข่ และ
เลี้ยงตัวในวัยอ่อน ในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และ
สุราษฎร์ธานี ภายในระยะเวลาที่กำหนด

โดยที่ผลการศึกษาทางวิชาการของกรมประมง ซึ่งได้ติดตามศึกษามาเป็นระยะ
เวลานาน ปรากฏชัดว่าบริเวณทะเลอ่าวไทยในเขตท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และ
สุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งซึ่งสัตว์น้ำบางชนิดวางไข่ และอาศัยเลี้ยงตัวในวัยอ่อนในช่วงระยะเวลา
ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี โดยเฉพาะสัตว์น้ำประเภทปลาหู ซึ่งเป็น
ทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้มีการกำหนดมาตรการ
ห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงที่มีประสิทธิภาพบางชนิดทำการประมงในบริเวณดังกล่าว แต่ใน
ปัจจุบันปรากฏว่าชาวประมงได้พัฒนาและดัดแปลงเครื่องมือทำการประมงบางประเภทให้สามารถ
จับพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำและสัตว์น้ำวัยอ่อนได้โดยไม่ต้องห้ามตามมาตรการดังกล่าว ทำให้มาตรการ
ที่กำหนดไว้ไม่สามารถบังคับใช้ให้มีประสิทธิภาพต่อไปได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึง
เห็นสมควรแก้ไขปรับปรุงมาตรการห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงในพื้นที่ดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 (1) (2) (4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติ
การประมง พ.ศ. 2490 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศกำหนด
ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดห้ามใช้
เครื่องมือทำการประมงบางชนิดทำการประมงในฤดูปลาที่มีไข่ และวางไข่เลี้ยงลูก ในท้องที่
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ภายในระยะเวลาที่กำหนด ลงวันที่ 24
กันยายน พ.ศ. 2542

ข้อ 2 ฤดูปลาที่มีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวในวัยอ่อน กำหนดตั้งแต่วันที่ 15
กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม ของทุกปี

ข้อ 3 ในกฎที่กำหนดตามข้อ 2 นั้น ห้ามบุคคลใดใช้เครื่องมือ ดังต่อไปนี้ทำการ ประมงเครื่องมืออวนลากทุกชนิดที่ใช้ประกอบกับเรือกล ยกเว้นเครื่องมืออวนลากที่ใช้ประกอบกับเรือ กลลำเดียวที่ความยาวเรือไม่เกิน 16 เมตร ให้ทำการประมงได้เฉพาะในเวลากลางคืน (ตั้งแต่เวลา ระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น)

(1) เครื่องมืออวนติดตาที่ใช้ประกอบกับเรือกลทำการประมงด้วยวิธีล้อม ดิดปลาทุ หรือด้วยวิธีอื่นใดที่คล้ายคลึงกัน

(2) เครื่องมืออวนติดตาทุกชนิดที่ใช้ประกอบกับเรือกลทำการประมง ยกเว้น

ก. เครื่องมืออวนติดตาที่ใช้ประกอบกับเรือกลที่วางเครื่องกลางลำไม่มีแก๊ง (หลังคา) ขนาดความยาวเรือไม่เกิน 14 เมตร หรือการใช้เครื่องมืออวนติดตาที่ใช้ประกอบ กับเรือยนต์เพลลาใบจักรยาว

ข. เครื่องมืออวนติดตาที่ใช้ประกอบกับเรือกลและเครื่องมือกว้าน ช่วยในการทำการประมงโดยใช้อวนที่มีขนาดความลึกอวนไม่เกิน 70 ช่องตาอวน ความยาวอวน ตั้งแต่ 4,000 เมตรลงมา ในขณะที่ทำการประมงแต่ละครั้ง ทำการประมงในช่วงระหว่างวันที่ 15 เมษายน ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม ของทุกปี

กรณีใช้อวนตามข้อ ข. วรรคแรกซึ่งมีความยาวอวนเกินกว่า 4,000 เมตร ขึ้นไป ในขณะที่ทำการประมงในแต่ละครั้ง ห้ามใช้เครื่องมือกว้านช่วยในการทำการประมง และต้อง ทำการประมงในช่วงระหว่างวันที่ 15 เมษายน ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม ของทุกปี

(3) เครื่องมืออวนล้อมจับทุกชนิดที่ใช้ประกอบกับเรือกลทำการประมง

(4) เครื่องมืออวนครอบ อวนซ้อน อวนยก ที่ใช้ประกอบกับเครื่องกำเนิด ไฟฟ้า (เครื่องปั่นไฟ) ทำการประมงปลากระตัก

(5) เครื่องมืออวนรุนที่ใช้ประกอบกับเรือกลที่มีขนาดความยาวเรือเกินกว่า 14 เมตรขึ้นไป

ทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนซึ่งเป็นทะเลของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ตามพื้นที่เส้นล้อมรอบตั้งแต่ปลายเขาม่องไล่ ซึ่งกำหนดเป็นจุดที่ 1 ถึง จุดที่ 7 ดังนี้

จากจุดที่ 1 เส้นแสดจุด $11^{\circ} -49' -40''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $99^{\circ} -50' -00''$ ตะวันออก ท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตัดตรงไปทางทิศตะวันออก ถึงจุดที่ 2

จากจุดที่ 2 เส้นแสดจุด $11^{\circ} -49' -40''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $100^{\circ} -15' -00''$ ตะวันออก แล้วตัดตรงไปทางทิศใต้ผ่านท้องที่จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงจุดที่ 3

จากจุดที่ 3 เส้นแสดติจูด $9^{\circ} -15' -00''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $100^{\circ} -15' -00''$ ตะวันออก แล้วตัดตรงไปทางทิศตะวันตก ถึงจุดที่ 4

จากจุดที่ 4 เส้นแสดติจูด $9^{\circ} -15' -00''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $99^{\circ} -55' -00''$ ตะวันออก แล้วตัดตรงไป ถึงจุดที่ 5

จากจุดที่ 5 เส้นแสดติจูด $9^{\circ} -22' -00''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $99^{\circ} -49' -00''$ ตะวันออก แล้วตัดตรงไปถึงจุดที่ 6

จากจุดที่ 6 เส้นแสดติจูด $9^{\circ} -22' -00''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $99^{\circ} -44' -52''$ ตะวันออก แล้วตัดตรงไปทางทิศใต้เข้าหาฝั่ง ถึงจุดที่ 7

จากจุดที่ 7 เส้นแสดติจูด $9^{\circ} -17' -00''$ เหนือ ตัดกับเส้นลองจิจูด $99^{\circ} -44' -52''$ ตะวันออก ท้องที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสิ้นสุดที่จุดที่ 7

ดังปรากฏรายละเอียดตามแผนที่ท้ายประกาศนี้

ข้อ 4 การวัดขนาดความยาวของเรือกลที่ใช้ประกอบกับเครื่องมือทำการประมงตามความในประกาศนี้ ให้ใช้วิธีการวัดขนาดความยาวเรือตลอดลำ (Length Over All) หรือ (L.O.A>) คือวัดความยาวเรือทั้งหมดวัดสุดหัวถึงสุดท้าย

ข้อ 5 ความในประกาศนี้มีให้ใช้บังคับแก่การทำการประมงเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง

ข้อ 6 ให้ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันปิดประกาศตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติกาประมง พ.ศ. 2490

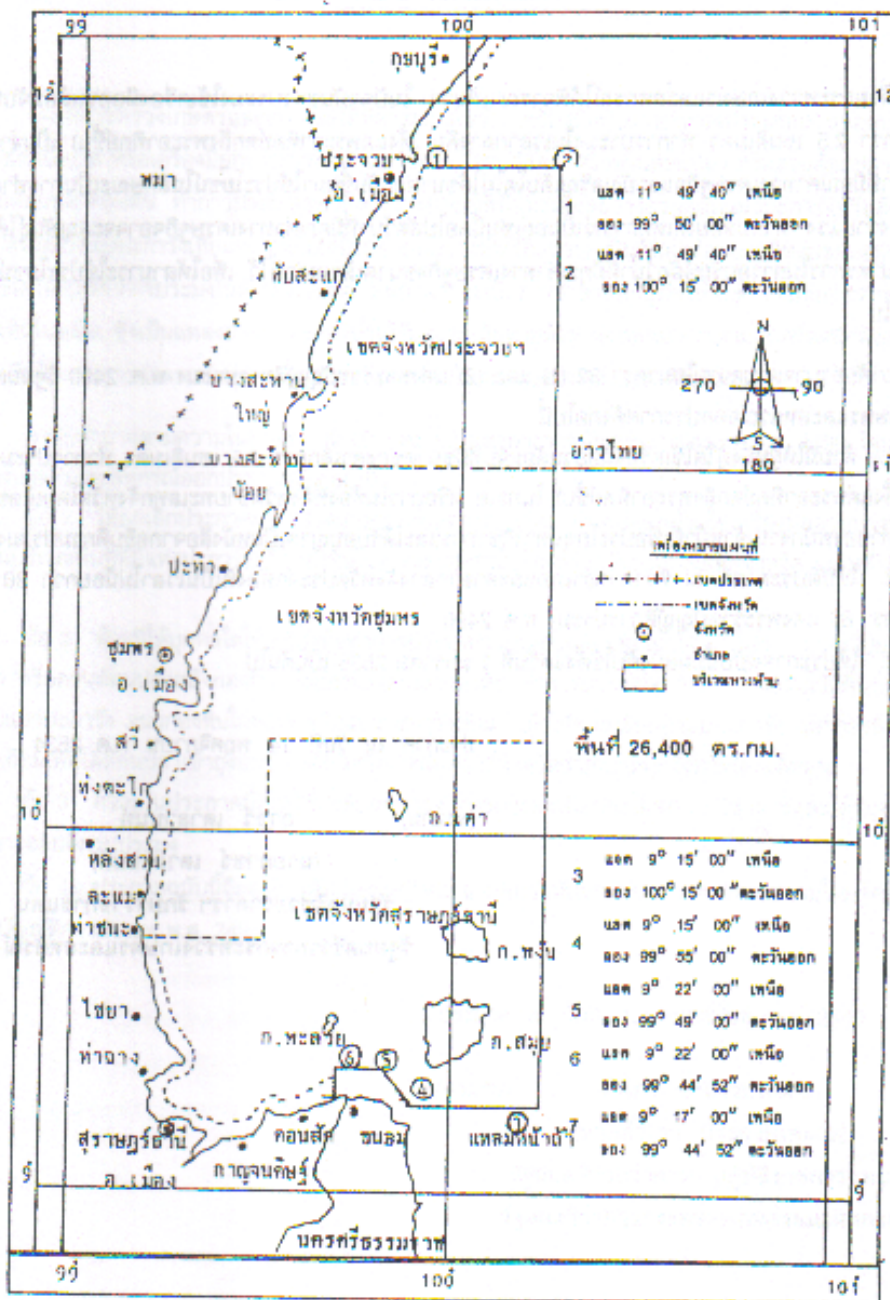
ประกาศ ณ วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2550

ธีระ สูตะบุตร

(ศาสตราจารย์ธีระ สูตะบุตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนที่แนบท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางชนิดทำการประมงในฤดูปลาที่มีไข่ วางไข่ และ
เลี้ยงตัวในวัยอ่อน ในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และ
สุราษฎร์ธานี ภายในระยะเวลาที่กำหนด ลงวันที่ 24 มกราคม 2550

แผนที่ แนบท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ 24 มกราคม 2550

ภาคผนวก ข

ตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ 1 อัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ย(กก./ชม.) จากอวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551

เดือน	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	เฉลี่ย
อัตราการจับสัตว์น้ำทั้งหมด	23.54	12.75	22.81	31.94	16.66	36.19	35.04	32.50	43.13	33.91	0.00	23.31	29.03
อัตราการจับสัตว์น้ำเศรษฐกิจ.	11.20	9.22	12.38	16.66	10.46	22.19	13.33	13.12	17.39	13.20	0.00	7.81	13.19
อัตราการจับปลาเปิด	12.34	3.53	10.43	15.29	6.19	14.00	21.71	19.38	25.74	20.71	0.00	15.50	15.83

ตารางภาคผนวกที่ 2 ปริมาณการจับสัตว์น้ำและการลงแรงจากอวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551

เดือน	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	ธันวาคม	รวม	เฉลี่ย
ปริมาณการลงแรง (ชม.)	258	120	114	207	93	39	255	195	133	252	186	1,852	168.36
ปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมด (กก.)	6,073.80	1,529.40	2,600.10	6,612.60	1,549.00	1,411.60	9,025.40	6,337.50	5,736.40	8,545.40	4,335.70	53,756.90	29.03
รวมสัตว์น้ำเศรษฐกิจ (กก.)	2,888.80	1,106.40	1,411.10	3,448.60	973.00	865.60	4,089.90	2,558.50	2,313.40	3,327.40	1,452.70	24,435.40	13.19
ปลาเปิด (กก.)	3,185.00	423.00	1,189.00	3,164.00	576.00	546.00	4,935.50	3,779.00	3,423.00	5,218.00	2,883.00	29,321.50	15.83
รวมทั้งหมด (กก.)	6,073.80	1,529.40	2,600.10	6,612.60	1,549.00	1,411.60	9,025.40	6,337.50	5,736.40	8,545.40	4,335.70	53,756.90	29.03

ตารางภาคผนวกที่ 3 องค์ประกอบปลาเปิดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551

เดือน	มค.		กพ.		มี.ค.		เม.ย		พ.ค		มิ.ย	
	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ
กลุ่มปลาเปิดทั้งหมด	1248.00	100.00	149.00	100.00	340.00	100.00	703.00	100.00	229.00	100.00	546.00	100.00
ปลาเปิดแท้	1080.16	86.55	73.65	49.43	194.11	57.09	125.06	17.79	99.26	43.35	244.04	44.70
ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	167.84	13.45	75.35	50.57	145.89	42.91	577.94	82.21	129.74	56.65	301.96	55.30
-กลุ่มปลาหน้าดิน	97.50	7.81	58.36	39.16	137.17	40.34	535.74	76.21	107.28	46.85	287.73	52.70
-กลุ่มปลาผิวน้ำ	33.18	2.66	5.35	3.59	8.72	2.57	0.00	0.00	21.41	9.35	0.00	0.00
-กลุ่มสัตว์น้ำอื่นๆ	37.15	2.98	11.65	7.82	0	0.00	42.21	6.00	1.05	0.46	14.23	2.61
	167.84	13.45	75.35	50.57	145.89	42.91	577.94	82.21	129.74	56.65	301.96	55.30

ตารางภาคผนวกที่ 3 องค์ประกอบปลาเปิดจากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551 (ต่อ)

เดือน	กค.		สก.		กย.		ตค.		ธค.		เฉลี่ยทั้งปี	
	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ	กก.	ร้อยละ
กลุ่มปลาเปิดทั้งหมด	777.00	100.00	851.00	100.00	678.00	100.00	2753.00	100.00	876.00	100.00	831.82	100.00
ปลาเปิดแท้	566.01	72.85	708.06	83.20	333.10	49.13	1393.94	50.63	455.24	51.97	479.33	57.62
ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	210.99	27.15	142.94	16.80	344.90	50.87	1359.06	49.37	420.76	48.03	352.49	42.38
-กลุ่มปลาหน้าดิน	160.03	20.60	104.26	12.25	235.02	34.66	634.87	23.06	295.75	33.76	241.25	29.00
-กลุ่มปลาผิวน้ำ	10.08	1.30	20.63	2.42	48.32	7.13	85.82	3.12	9.00	1.03	22.05	2.65
-กลุ่มสัตว์น้ำอื่นๆ	40.88	5.26	18.05	2.12	61.56	9.08	638.37	23.19	116.01	13.24	89.20	10.72
	210.99	27.15	142.94	16.80	344.90	50.87	1359.06	49.37	420.76	48.03	352.49	42.38

ตารางภาคผนวกที่ 4 เปรียบเทียบอัตราการจับปลาเปิด (กิโลกรัม/ชั่วโมง) จากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2541 และปี 2551

เดือน/ปี	ปี 2551	ปี 2541
มกราคม	12.34	25.17
มีนาคม	10.43	30.98
เมษายน	15.29	29.02
พฤษภาคม	6.19	23.52
มิถุนายน	14	28.45

ตารางภาคผนวกที่ 5 เปรียบเทียบองค์ประกอบปลาเปิด (คิดเป็นร้อยละ) จากเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเฒ่ ปี 2551 และปี 2541

เดือน/ปี	ปริมาณ (ร้อยละ) ปี 2551		ปริมาณ (ร้อยละ) ปี 2541	
	ปลาเปิดแท้	ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	ปลาเปิดแท้	ลูกสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
มกราคม	88.55	13.45	82.67	17.33
มีนาคม	57.09	42.91	85.47	14.53
เมษายน	17.79	82.21	93.31	6.69
พฤษภาคม	43.35	56.65	90.73	9.27
มิถุนายน	44.70	55.30	66.50	33.5

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ – สกุล : นายเจริญ โอมนิ
- เกิดเมื่อ : 2 ตุลาคม 2513
- ประวัติการศึกษา : ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)
วิทยาลัยประมงสงขลาติณสุถานนท์
ปี 2536 ปริญญาตรี ศิลปะศาสตรบัณฑิต (พัฒนาชุมชน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ประวัติการทำงาน : เจ้าพนักงานประมงอาวุโส
หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลเกาะเต่า จังหวัด
สุราษฎร์ธานี
ศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเลภาคใต้ตอนบน จังหวัด
ชุมพร

